

## A 2010. évi WILLIAM LOWELL PUTNAM verseny feladatai<sup>1</sup>

**A1.** Adott  $n$  pozitív egészre melyik az a legnagyobb  $k$ , amelyre a  $1, 2, \dots, n$  számokat el lehet helyezni  $k$  dobozban úgy, hogy minden dobozban ugyanannyi legyen a számok összege? ( $n = 8$  esetén a  $\{1, 2, 3, 6\}$ ,  $\{4, 8\}$ ,  $\{5, 7\}$  példa mutatja, hogy  $k$  legalább 3.)

**A2.** Határozzuk meg az összes olyan differenciálható  $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  függvényt, amelyre minden  $x$  valós szám és minden  $n$  pozitív egész esetén

$$f'(x) = \frac{f(x+n) - f(x)}{n}.$$

**A3.** Tegyük fel, hogy a  $h: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$  függvény parciálisan deriválható és a parciális deriváltak folytonosak, továbbá, hogy a függvény valamely  $a, b$  konstansok esetén kielégíti a

$$h(x, y) = a \frac{\partial h}{\partial x}(x, y) + b \frac{\partial h}{\partial y}(x, y)$$

egyenletet. Bizonyítsuk be, hogy ha létezik olyan  $M$  konstans, amelyre minden  $(x, y) \in \mathbb{R}^2$  esetén  $|h(x, y)| \leq M$ , akkor  $h$  azonosan egyenlő nullával.

**A4.** Bizonyítsuk be, hogy ha  $n$  pozitív egész, akkor  $10^{10^{10^n}} + 10^{10^n} + 10^n - 1$  nem prímszám.

**A5.** Tekintsük a  $G$  halmaz és a  $*$  művelet által meghatározott csoportot. Tegyük fel, hogy

(i)  $G$  részhalmaza  $\mathbb{R}^3$ -nek (de a  $*$  művelet nem szükségképpen kötődik a vektorösszeadáshoz);

(ii) Minden  $\mathbf{a}, \mathbf{b} \in G$  esetén  $\mathbf{a} \times \mathbf{b} = \mathbf{a} * \mathbf{b}$  vagy  $\mathbf{a} \times \mathbf{b} = 0$  (vagy mindkettő), ahol  $\times$  a szokásos  $\mathbb{R}^3$ -beli vektoriális szorzás művelete.

Bizonyítsuk be, hogy minden  $\mathbf{a}, \mathbf{b} \in G$  esetén  $\mathbf{a} \times \mathbf{b} = 0$ .

**A6.** Az  $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$  szigorúan monoton csökkenő folytonos függvényre  $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ . Bizonyítsuk be, hogy

$$\int_0^\infty \frac{f(x) - f(x+1)}{f(x)} dx$$

divergens.

**B1.** Létezik-e olyan valós számokból álló  $a_1, a_2, a_3, \dots$  végtelen sorozat, amelyre minden  $m$  pozitív egész esetén

$$a_1^m + a_2^m + a_3^m + \dots = m?$$

**B2.** Az  $A, B$  és  $C$  pontok nincsenek egy egyenesen, koordinátáik egész számok, és az  $AB, AC$  és  $BC$  távolságaik is egészek. Mennyi  $AB$  legkisebb lehetséges értéke?

**B3.** Van 2010 darab  $B_1, B_2, \dots, B_{2010}$  feliratú dobozunk, amelyekben  $2010n$  számú golyó van szétosztva, ahol  $n$  pozitív egész. A golyókat lépések sorozatával átrendezhetjük a dobozok között. Minden lépésben választunk egy  $i$  számot, és a  $B_i$  feliratú dobozból pontosan  $i$  darab golyót áthelyezünk valamelyik másik dobozba.  $n$  mely értékeire tudjuk a golyók eredeti elrendezésétől függetlenül elérni, hogy mindegyik dobozban  $n$  darab golyó legyen?

**B4.** Határozzuk meg az összes olyan  $p(x), q(x)$  valós együtthatós polinompárt, amelyre

$$p(x)q(x+1) - p(x+1)q(x) = 1.$$

**B5.** Létezik-e olyan szigorúan monoton növekvő  $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  függvény, amelyre  $f'(x) = f(f(x))$  minden  $x$  esetén?

**B6.** Legyen  $n \geq 1$ , és legyenek az  $n \times n$ -es  $A$  mátrix elemei valós számok. Az  $A^{[k]}$  mátrixot minden  $k$  pozitív egészre úgy kapjuk, hogy a mátrix minden elemét  $k$ -adik hatványra emeljük. Bizonyítsuk be, hogy ha  $k = 1, 2, \dots, n+1$  esetén  $A^k = A^{[k]}$ , akkor minden  $k \geq 1$  esetén  $A^k = A^{[k]}$ .

<sup>1</sup>A versenyről megjelent ismertetés lapunk 2005/2. számában olvasható, a 71–72. oldalon. A verseny honlapja: <http://math.scu.edu/putnam/index.html>, a megoldások a <http://www.unl.edu/amc/a-activities/a7-problems/putnamindex.shtml> honlapon található.